

๒๒/๓

ความเห็นเกี่ยวกับ
อำนาจหน้าที่ระหว่างศาล
ความเห็นที่ ๙ / ๒๕๕๙
คดีดำที่ ๑๗ ก. / ๒๕๕๙

(ธน. ๑๑๙)

ศาลทหารกรุงเทพ

๗๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

ความอาญาระหว่าง	{	อัยการศาลทหารกรุงเทพ	โจทก์
		นายสิริวิชญ์ เสรีวิวัฒน์	จำเลย

เรื่อง ผ่าฝืนเงื่อนไขการปล่อยตัวของบุคคลที่ถูกกักตัวตามพระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๕ ทวิ

คดีนี้โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องว่า จำเลยเป็นบุคคลพลเรือนได้กระทำผิดตามประกาศ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๐/๒๕๕๗ เรื่อง การกำหนดเงื่อนไขการปล่อยตัวของบุคคลที่ถูกกักตัวตามพระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๕ ทวิ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ อันเป็นความผิดที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหาร ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗/๒๕๕๗ เรื่อง ความผิดที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหาร ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ข้อ ๒ เอกสารท้ายฟ้อง จำนวน ๒ ฉบับ กล่าวคือ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เวลากลางวัน อันเป็นวันและเวลาที่อยู่ในระหว่างประกาศใช้กฏอัยการศึกทั่วราชอาณาจักร และในระหว่างที่ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ทั้งสองฉบับดังกล่าวใช้บังคับ จำเลยซึ่งเป็นบุคคลที่ถูกกักตัวตามพระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๕ ทวิ และได้รับการปล่อยตัวโดยมีเงื่อนไขว่า จำเลยจะละเว้นการเคลื่อนไหวหรือประชุมทางการเมือง ณ ที่ใดๆ ได้บังอาจฝ่าฝืนเงื่อนไขการปล่อยตัว

- / โดย ...

๒๒/๕

โดยได้เคลื่อนไหวกุมนุมทางการเมืองบริเวณหน้าหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร อันเป็นการฝ่าฝืนประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๐/๒๕๕๗ เรื่อง การกำหนดเงื่อนไขการปล่อยตัวของบุคคลที่ถูกกักตัวตามพระราชบัญญัติกักขังการศึก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๕ ทวิ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ทั้งนี้ จำเลยได้ทราบประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๐/๒๕๕๗ ดังกล่าวแล้ว

เหตุเกิดที่แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร อันเป็นเขตที่อยู่ในอำนาจประกาศใช้กักขังการศึก

จำเลยเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีดำที่ ๑๖๔ ก./๒๕๕๘ ของศาลทหารกรุงเทพ (ใช้กฎ ๒๒ พ.ค.๕๗)

ขอให้ลงโทษตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๐/๒๕๕๗ เรื่อง การกำหนดเงื่อนไขการปล่อยตัวของบุคคลที่ถูกกักตัวตามพระราชบัญญัติกักขังการศึก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๕ ทวิ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ กับขอให้นับโทษจำคุกจำเลยในคดีนี้ต่อจากโทษจำคุกในคดีดำที่ ๑๖๔ ก./๒๕๕๘ ของศาลทหารกรุงเทพ (ใช้กฎ ๒๒ พ.ค.๕๗) และขอมิให้หักวันคุมขังในคดีนี้ที่ทับซ้อนกับวันคุมขังในคดีดำที่ ๑๖๔/๒๕๕๘ ของศาลทหารกรุงเทพ (ใช้กฎ ๒๒ พ.ค.๕๗) ออกจากโทษจำคุกตามคำพิพากษา

ระหว่างพิจารณา ก่อนจำเลยให้การ จำเลยยื่นคำร้อง ฉบับลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ ได้แย้งเขตอำนาจศาล อ้างว่าจำเลยมีสถานะเป็นพลเรือน ไม่ได้เป็นข้าราชการทหาร ทั้งมิใช่พลเรือนที่สังกัดอยู่ในราชการทหาร จำเลยจึงมิใช่บุคคลที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลทหาร ตามพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ.๒๔๘๘ มาตรา ๑๖ โดยจำเลยเห็นว่าคดีนี้เป็นคดีอาญาซึ่งประกาศ

คณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗/๒๕๕๗ ให้ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่เป็น การกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาอันเป็นความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ ฯ ความผิดต่อ ความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร ความผิดตามประกาศหรือคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติ โดยประกาศดังกล่าวให้ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่การกระทำผิดเกิดขึ้นในเขตที่ ประกาศใช้กฎอัยการศึกและในระหว่างที่ใช้กฎอัยการศึก ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติกฎอัยการ ศึก พ.ศ.๒๕๕๗ ซึ่งการใช้อำนาจดังกล่าวจะต้องเป็นความผิดที่ระบุไว้ในบัญชีต่อท้ายพระราชบัญญัติ กฎอัยการศึกทุกข้อหรือแต่บางข้อ และหรือบางส่วนของข้อใดข้อหนึ่งได้ เมื่อพิจารณาจากบัญชีแนบ ท้ายพระราชบัญญัติกฎอัยการศึกแล้ว ปรากฏว่าไม่ได้บัญญัติความผิดตามประกาศหรือคำสั่งคณะ กรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นการผิดที่จำเลยถูกฟ้องในคดีนี้ จึงเป็นการออกประกาศที่มีเนื้อหาเกิน ขอบเขตของกฎหมายที่เป็นฐานในการออกประกาศดังกล่าวให้อำนาจไว้ ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง แห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗/๒๕๕๗ จึงไม่มีผลบังคับในคดีนี้ และนับจากวันที่มีพระบรมราชโองการให้เลิกใช้ กฎอัยการศึก ย่อมมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงทำให้ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗/ ๒๕๕๗ ที่กำหนดให้คดีบางประเภทอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารสิ้นสุดไปโดย ปริยาย จึงควรเป็นคดีต้องพิจารณาและพิพากษาในศาลยุติธรรม (ศาลแขวงปทุมวัน) ไม่ได้อยู่ในเขต อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารตามที่โจทก์ฟ้อง

โจทก์ทำคำชี้แจงเป็นคำร้องฉบับลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ ได้ความว่า การที่คณะ กรรมการการเลือกตั้งเข้ายึดและควบคุมอำนาจการปกครองประเทศสำเร็จย่อมมีอำนาจออก ประกาศหรือคำสั่งอย่างใดๆ รวมถึงการออกประกาศให้ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตาม ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

- / และ ...

๒๒/๓

และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ประกาศเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ มาตรา ๔๗ ออกมารับรองว่าประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗/๒๕๕๗ เรื่อง ความผิดที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหาร ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ชอบด้วยกฎหมายและชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ประกอบกับประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗/๒๕๕๗ เรื่อง ความผิดที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหาร ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ เป็นกฎหมายที่ออกโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองในขณะนั้น มิใช่กฎหมายที่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติออกประกาศในฐานะผู้มีอำนาจประกาศใช้กฎอัยการศึก ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พุทธศักราช ๒๔๕๗ จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดให้ความผิดตามประกาศหรือคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารเป็นความผิดที่บัญญัติไว้ในบัญชีต่อท้ายพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พุทธศักราช ๒๔๕๗ ดังนั้นประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗/๒๕๕๗ ดังกล่าว จึงมิใช่กฎหมายที่ออกมาโดยมีเนื้อหาเกินกว่ากฎหมายที่เป็นฐานในการออกประกาศดังกล่าวให้อำนาจไว้ และการที่มีประกาศยกเลิกกฎอัยการศึกก็ไม่ใช่เหตุให้ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗/๒๕๕๗ ถูกยกเลิกไปด้วย เนื่องจากประกาศดังกล่าวมิได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พุทธศักราช ๒๔๕๗ คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวงปทุมวัน แต่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทหารกรุงเทพ

ศาลทหารกรุงเทพ พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ เวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา เป็นต้นไป คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เข้ายึดและควบคุมอำนาจการ

๒๒/๗

ปกครองประเทศได้เป็นผลสำเร็จ จึงมีอำนาจรัฐอธิปไตยที่จะออกประกาศ คำสั่ง และกฎหมายใดๆ ตลอดจนมีอำนาจที่จะยกเลิกประกาศ คำสั่ง และกฎหมายใดๆ ได้เช่นกัน และนับแต่วันเวลาดังกล่าว คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ใช้อำนาจตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พุทธศักราช ๒๔๕๗ ประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักร ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒/๒๕๕๗ เรื่อง การประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักร ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และประกาศให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สิ้นสุดลง ยกเว้น หมวด ๒ กับให้ศาลทั้งหลายคงมีอำนาจดำเนินการพิจารณาและพิพากษา อรรถคดีตามบทกฎหมายและประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑/๒๕๕๗ เรื่องการสิ้นสุดของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ข้อ ๑ และ ข้อ ๔ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๔๗ ยังบัญญัติให้บรรดาประกาศและคำสั่งของ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือคำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้ประกาศ หรือสั่งในระหว่างวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ จนถึงวันที่คณะรัฐมนตรีเข้ารับหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ ดังกล่าว เป็นประกาศหรือคำสั่งหรือการปฏิบัติที่ชอบด้วยกฎหมายและชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และเป็นที่สุด และให้ประกาศหรือคำสั่งมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งแล้วแต่กรณี แก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก ด้วยเหตุนี้ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗/๒๕๕๗ เรื่อง ความผิดที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหาร ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งกำหนดให้ความผิดตามข้อ ๑ (๑) (๒) และข้อ ๒ อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารโดยไม่จำกัดว่าผู้กระทำผิดจะเป็นบุคคลที่อยู่ใน

อำนาจศาลทหารหรือไม่ รวมทั้งประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๐/๒๕๕๗ เรื่อง การกำหนดเงื่อนไขการปล่อยตัวของบุคคลที่ถูกกักตัวตามพระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๕ ทวิ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ จึงเป็นประกาศ ที่ชอบด้วยกฎหมายและชอบด้วยรัฐธรรมนูญ แม้ต่อมาคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ประกาศ ยกเลิกกฏอัยการศึก เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ ก็ไม่ทำให้อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของ ศาลทหารระงับสิ้นไป เว้นแต่จะมีกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งแล้วแต่กรณี แก้ไขหรือยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗/๒๕๕๗ และฉบับที่ ๔๐/๒๕๕๗ ดังที่บัญญัติไว้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๔๗ ดังนั้น การยกเลิกประกาศใช้กฏอัยการศึก จึงมีผลให้การกระทำผิดภายหลังจากนั้นอยู่ในอำนาจ พิจารณาพิพากษาของศาลทหารในเวลาปกติ เมื่ออัยการศาลทหารกรุงเทพเป็นโจทก์ยื่นฟ้อง จำเลยว่ากระทำผิดฐานฝ่าฝืนเงื่อนไขการปล่อยตัวของบุคคลที่ถูกกักตัวตามพระราชบัญญัติ กฏอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๕ ทวิ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๐/๒๕๕๗ ซึ่งประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗/๒๕๕๗ เรื่อง ความผิดที่อยู่ใน อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทหาร ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ข้อ ๒ กำหนดให้ความผิดตามประกาศหรือคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติซึ่งการกระทำเกิดขึ้น ในเขตราชอาณาจักรและในระหว่างที่ประกาศนี้ใช้บังคับ จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ของศาลทหาร คดีนี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารในเวลาปกติไม่ใช่ ศาลยุติธรรม

ศาลทหารกรุงเทพ จึงมีความเห็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลว่า คดีดำที่ ๑๗ ก./๒๕๕๘ ของศาลทหารกรุงเทพ เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทหารกรุงเทพ

พันเอก

๗๒

ประธานตุลาการ

พันเอก

วิไลรัตน์ อดิ

ตุลาการ

นาวาเอกหญิง

วิมล ๗๑

ตุลาการพระธรรมนูญ

นาวาเอกหญิง วิภาวี คุณต์กาญจนากุล เรียง / พิมพ์ / ทาน

๒๖
๑๒

ศาลแขวงปทุมวัน

วันที่ ๑๐ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

ความอาญา

ระหว่าง { อัยการศาลทหารกรุงเทพ โจทก์
นายสิริวิชญ์ เสรีธิวัฒน์ จำเลย

เรื่อง ผ่าฝืนเงื่อนไขการปล่อยตัวของบุคคลที่ถูกกักตัวตามพระราชบัญญัติกักขังอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๕ ทวิ

ด้วยศาลทหารกรุงเทพได้ส่งความเห็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลทหารกรุงเทพ กับศาลแขวงปทุมวันพร้อมสำเนาเอกสารในสำนวนคดีหมายเลขดำที่ ๑๗ก. /๒๕๕๙ ระหว่าง อัยการศาลทหารกรุงเทพ โจทก์ นายสิริวิชญ์ เสรีธิวัฒน์ จำเลย

ศาลแขวงปทุมวันพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

คดีนี้โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องต่อศาลทหารกรุงเทพว่า จำเลยเป็นบุคคลพลเรือน ได้กระทำความผิดตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๐/๒๕๕๗ เรื่อง การกำหนด เงื่อนไขการปล่อยตัวของบุคคลที่ถูกกักตัวตามพระราชบัญญัติกักขังอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๕ ทวิ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ อันเป็นความผิดที่อยู่ในอำนาจพิจารณา พิพากษาคดีของศาลทหารตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗/๒๕๕๗ เรื่อง ความผิดที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหาร ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ข้อ ๒ เอกสารท้ายฟ้อง จำนวน ๒ ฉบับ กล่าวคือ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

- ๒ -

เวลากลางวัน อันเป็นวันและเวลาที่อยู่ระหว่างประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักร และ
ในระหว่างที่ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ทั้งสองฉบับดังกล่าวใช้บังคับ จำเลยซึ่งเป็นบุคคล
ที่ถูกกักตัวตามพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๕ ทวิ และได้รับ
การปล่อยตัวโดยมีเงื่อนไขว่า จำเลยจะละเว้นการเคลื่อนไหวหรือประชุมทางการเมือง ณ ที่ใดๆ
ได้บ้างอาจฝ่าฝืนเงื่อนไขการปล่อยตัว โดยได้เคลื่อนไหวชุมนุมทางการเมืองบริเวณหน้าหอ
ศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร อันเป็นการฝ่าฝืนประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
ฉบับที่ ๔๐ /๒๕๕๗ เรื่อง การกำหนดเงื่อนไขการปล่อยตัวของบุคคลที่ถูกกักตัวตามพระราชบัญญัติ
กฎอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๕ ทวิ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗
ทั้งนี้ จำเลยได้ทราบประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๐ /๒๕๕๗ ดังกล่าวแล้ว เหตุเกิด
ที่แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร อันเป็นเขตที่อยู่ในอำนาจประกาศใช้กฎอัยการศึก
จำเลยเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๒ ในคดีดำที่ ๑๖๔ ก./๒๕๕๘ ของศาลทหารกรุงเทพ
(ใช้กฎ ๒๒ พ.ค.๕๗) ขอให้ลงโทษตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๐/๒๕๕๗
เรื่อง การกำหนดเงื่อนไขการปล่อยตัวของบุคคลที่ถูกกักตัวตามพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก
พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๕ ทวิ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ กับขอให้
นับโทษจำคุกจำเลยในคดีนี้ต่อจากโทษจำคุกในคดีดำที่ ๑๖๔ ก./๒๕๕๘ ของศาลทหารกรุงเทพ
(ใช้กฎ ๒๒ พ.ค.๕๗) และขอมิให้หักวันคุมขังในคดีนี้ที่ทับซ้อนกับวันคุมขังในคดีดำที่ ๑๖๔/๒๕๕๘
ของศาลทหารกรุงเทพ (ใช้กฎ ๒๒ พ.ค.๕๗) ออกจากโทษจำคุกตามคำพิพากษา

ระหว่างพิจารณา ก่อนจำเลยให้การ จำเลยยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙
โต้แย้งเขตอำนาจศาล อ้างว่าจำเลยมีสถานะเป็นพลเรือน ไม่ได้เป็นข้าราชการทหาร ทั้งมิใช่พลเรือน

-/ที่สั่งกัก...

lob
06

ที่สังกัดอยู่ในราชการทหาร จำเลยจึงมิใช่บุคคลที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลทหาร ตามพระราชบัญญัติ
ธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ.๒๔๙๘ มาตรา ๑๖ โดยจำเลยเห็นว่าคดีนี้เป็นคดีอาญาซึ่งประกาศคณะรักษา
ความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗/๒๕๕๗ ให้ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่เป็นการกระทำ
ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาอันเป็นความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ ฯ ความผิดต่อ
ความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร ความผิดตามประกาศหรือคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
โดยประกาศดังกล่าวให้ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่การกระทำผิดเกิดขึ้นในเขตที่
ประกาศใช้กฎอัยการศึกและในระหว่างที่ใช้กฎอัยการศึก ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
กฎอัยการศึก พ.ศ.๒๔๕๗ ซึ่งการใช้อำนาจดังกล่าวจะต้องเป็นความผิดที่ระบุไว้ในบัญชีต่อท้าย
พระราชบัญญัติกฎอัยการศึกทุกข้อหรือแต่บางข้อ และหรือบางส่วนของข้อใดข้อหนึ่งได้ เมื่อพิจารณา
จากบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัติกฎอัยการศึกแล้ว ปรากฏว่าไม่ได้บัญญัติความผิดตามประกาศหรือ
คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติซึ่งเป็นความผิดที่จำเลยถูกฟ้องในคดีนี้ จึงเป็นการออกประกาศ
ที่มีเนื้อหาเกินขอบเขตของกฎหมายที่เป็นฐานในการออกประกาศดังกล่าวให้อำนาจไว้ ประกาศ
คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗ /๒๕๕๗ จึงไม่มีผลบังคับในคดีนี้ และนับจากวันที่มีพระบรม
ราชโองการให้เลิกใช้กฎอัยการศึก ย่อมมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงทำให้ประกาศคณะรักษาความสงบ
แห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗ /๒๕๕๗ ที่กำหนดให้คดีบางประเภทอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของ
ศาลทหารสิ้นผลไปโดยปริยาย จึงควรเป็นคดีที่ต้องพิจารณาและพิพากษาในศาลยุติธรรม (ศาลแขวง
ปทุมวัน) ไม่ได้อยู่ในเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารตามที่โจทก์ฟ้อง

โจทก์ทำคำชี้แจงเป็นคำร้องฉบับลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ ได้ความว่า การที่คณะ
รักษาความสงบแห่งชาติเข้ายึดและควบคุมอำนาจการปกครองประเทศสำเร็จย่อมมีอำนาจออก

- ๔ -

ประกาศหรือคำสั่งอย่างใด ๆ รวมถึงการออกประกาศให้ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗ /๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ประกาศเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗ มาตรา ๔๗ ออกมารับรองว่าประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗ /๒๕๕๗ เรื่อง ความผิดที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหาร ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ชอบด้วยกฎหมายและชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ประกอบกับประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗ /๒๕๕๗ เรื่อง ความผิดที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหาร ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ เป็นกฎหมายที่ออกโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองในขณะนั้น มิใช่กฎหมายที่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติออกประกาศในฐานะผู้มีอำนาจประกาศใช้กฎอัยการศึก ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดให้ความผิดตามประกาศหรือคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารเป็นความผิดที่บัญญัติไว้ในบัญชีต่อท้ายพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ดังนั้นประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗ /๒๕๕๗ ดังกล่าว จึงมิใช่กฎหมายที่ออกมาโดยมีเนื้อหาเกินกว่ากฎหมายที่เป็นฐานในการออกประกาศดังกล่าวให้อำนาจไว้ และการที่มีประกาศยกเลิกกฎอัยการศึกก็ไม่เป็นเหตุให้ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗ /๒๕๕๗ ถูกยกเลิกไปด้วย เนื่องจากประกาศดังกล่าวมิได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ คดีนี้จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวงปทุมวัน แต่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทหารกรุงเทพ

-/ศาลทหาร...

- ๕ -

ศาลทหารกรุงเทพ พิจารณาแล้วมีความเห็น ตามความเห็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ระหว่างศาลที่ ๙ /๒๕๕๙ ว่า เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ เวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา เป็นต้นไป คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เข้ายึดและควบคุมอำนาจการปกครองประเทศ ได้เป็นผลสำเร็จ จึงมีอำนาจรัฐธำธิปไตยที่จะออกประกาศ คำสั่ง และกฎหมายใด ๆ ตลอดจนมีอำนาจที่จะยกเลิกประกาศ คำสั่ง และกฎหมายใด ๆ ได้เช่นกัน และนับแต่วันเวลาดังกล่าวคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ใช้อำนาจตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักร ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ /๒๕๕๗ เรื่อง การประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักร ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และประกาศให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สิ้นสุดลง ยกเว้น หมวด ๒ กับให้ศาลทั้งหลายคงมีอำนาจดำเนินการพิจารณาและพิพากษา อรรถคดีตามบทกฎหมายและประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ /๒๕๕๗ เรื่อง การสิ้นสุดของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ข้อ ๑ และข้อ ๔ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๔๗ ยังบัญญัติให้บรรดาประกาศและคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือคำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้ประกาศหรือสั่งในระหว่างวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ จนถึงวันที่คณะรัฐมนตรีเข้ารับหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญดังกล่าว เป็นประกาศหรือคำสั่งหรือการปฏิบัติที่ชอบด้วยกฎหมายและชอบด้วยรัฐธรรมนูญและเป็นที่สุด และให้ประกาศหรือคำสั่งมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งแล้วแต่กรณี แก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก ด้วยเหตุนี้ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗ /๒๕๕๗

-/เรื่อง...

- ๖ -

เรื่อง ความผิดที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหาร ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งกำหนดให้ความผิดตามข้อ ๑ (๑) (๒) และข้อ ๒ อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารโดยไม่จำกัดว่าผู้กระทำความผิดจะเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารหรือไม่ รวมทั้งประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๐ /๒๕๕๗ เรื่อง การกำหนดเงื่อนไขการปล่อยตัวของบุคคลที่ถูกกักตัวตามพระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๕ ทวิ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ จึงเป็นประกาศที่ชอบด้วยกฎหมายและชอบด้วยรัฐธรรมนูญ แม้ต่อมาคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ประกาศยกเลิกกฏอัยการศึก เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ ก็ไม่ทำให้อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารระงับสิ้นไป เว้นแต่จะมีกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งแล้วแต่กรณีแก้ไขหรือยกเลิกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗ /๒๕๕๗ และฉบับที่ ๔๐ /๒๕๕๗ ดังที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๔๗ ดังนั้น การยกเลิกประกาศใช้กฏอัยการศึก จึงมีผลให้การกระทำผิดภายหลังจากนั้นอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทหารในเวลาปกติ เมื่ออัยการศาลทหารกรุงเทพเป็นโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยว่ากระทำความผิดฐานฝ่าฝืนเงื่อนไขการปล่อยตัวของบุคคลที่ถูกกักตัวตามพระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๕ ทวิ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๐ /๒๕๕๗ ซึ่งประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗ /๒๕๕๗ เรื่อง ความผิดที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทหาร ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ข้อ ๒ กำหนดให้ความผิดตามประกาศหรือคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ซึ่งกระทำเกิดขึ้นในเขตราชอาณาจักรและในระหว่างที่ประกาศนี้ใช้บังคับ จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหาร คดีนี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารในเวลาปกติไม่ใช่ศาลยุติธรรม

-/ศาลแขวง...

- ๗ -

ศาลแขวงปทุมวันพิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เข้ายึดอำนาจการปกครองประเทศเป็นผลสำเร็จ ต่อมาได้ใช้อำนาจรัฐออกประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗ /๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ เรื่อง ความผิดที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหาร โดยระบุให้ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาทและผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ มาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๑๒ ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร มาตรา ๑๑๓ ถึงมาตรา ๑๑๘ และความผิดตามประกาศหรือคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทหาร โดยไม่จำกัดว่า ผู้กระทำความผิดจะเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารหรือไม่ และต่อมาได้มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๐ /๒๕๕๗ เรื่อง การกำหนดเงื่อนไขการปล่อยตัวของบุคคลที่ถูกกักตัวตามพระราชบัญญัติกักขังการศึก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๕ ทวิ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ กำหนดความผิดของบุคคลฐานฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขไว้ ด้วยเหตุนี้ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗ /๒๕๕๗ และฉบับที่ ๔๐ /๒๕๕๗ ดังกล่าว จึงเป็นการออกประกาศหรือคำสั่งโดยใช้อำนาจความเป็นรัฐธาตริปัตย์บังคับใช้เป็นกฎหมายรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองในขณะนั้น เพื่อบรรลุนิติประสงค์ในการใช้อำนาจรัฐให้เกิดความมั่นคงภายในราชอาณาจักร จึงถือว่าประกาศดังกล่าวชอบด้วยกฎหมาย และมีใช้กฎหมายที่ออกมาโดยมีเนื้อหาเกินไปกว่ากฎหมายที่เป็นฐานในการออกประกาศดังกล่าวแต่อย่างใด นอกจากนั้นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๔๗ บัญญัติรับรองให้บรรดาประกาศและคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติหรือคำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้ประกาศในระหว่างวันที่

๑๒/๑๖

- ๘ -

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ จนถึงวันที่คณะรัฐมนตรีเข้ารับหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญเป็นประกาศหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ส่งผลให้ประกาศทั้งสองฉบับดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แม้ภายหลังจะมีการยกเลิกกฎอัยการศึกก็ไม่ทำให้ประกาศฉบับที่ ๓๗ /๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งให้อำนาจศาลทหารมีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีถูกยกเลิกไปด้วย การที่อัยการศาลทหารเป็นโจทก์ฟ้องจำเลยว่ากระทำความผิดฐานฝ่าฝืนเงื่อนไขการปล่อยตัวของบุคคลที่ถูกกักตัวตามพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๑๕ ทวิ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๐ /๒๕๕๗ ซึ่งประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๓๗ /๒๕๕๗ เรื่อง ความผิดที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทหาร ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ข้อ ๒ กำหนดให้ความผิดตามประกาศหรือคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติซึ่งการกระทำเกิดขึ้นในราชอาณาจักรและในระหว่างที่ประกาศนี้ใช้บังคับ อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทหาร ทำให้คดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทหารมิใช่ศาลยุติธรรม

ศาลแขวงปทุมวัน จึงมีความเห็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลว่า ความผิดตามฟ้องโจทก์ เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทหารกรุงเทพ./

นายทรงฤทธิ์ พิณีการวัฒน์กุล

รายงานพิจารณา

คดีดำที่ ๑๗ ก. / ๒๕๕๙

คดีแดงที่ /

ศาลทหารกรุงเทพ (ใช้กฎ ๒๒ พ.ศ.๕๗)

๙ ธันวาคม ๒๕๕๙

ความอาญาระหว่าง { อัยการศาลทหารกรุงเทพ โจทก์
 นายสิริวิชัย เสรีวิวัฒน์ จำเลย

ตุลาการได้ออกนั่งพิจารณาคดีเรื่องนี้ในวันที่เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

นัดพร้อมเพื่อฟังความเห็นระหว่างศาล และคำสั่งศาล คู่ความมาศาล ศาลแจ้งให้คู่ความทราบว่า ตามที่จำเลยได้ยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า คดีนี้ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทหารกรุงเทพ แต่เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวงปทุมวัน ศาลทหารกรุงเทพจึงทำความเห็นส่งไปยังศาลแขวงปทุมวัน บัดนี้ ศาลแขวงปทุมวัน ได้ส่งความเห็นกลับมายังศาลทหารกรุงเทพแล้ว โดยศาลแขวงปทุมวัน มีความเห็นตรงกับศาลทหารกรุงเทพว่า คดีนี้เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทหารกรุงเทพ จึงให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีนี้ต่อไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยกรวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ ระหว่างศาล พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ (๑) ให้ส่งสำเนาความเห็นทั้งสองศาลแจ้งเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลทราบ และให้นัดถามคำให้การในวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เวลา ๐๘.๓๐ นาฬิกา ให้ผู้ประกันทราบวันนัด / อ่านแล้ว

พันเอก *[Signature]* ประธานตุลาการ
 นาวาโทหญิง *[Signature]* ตุลาการ
 นาวาเอกหญิง *[Signature]* ตุลาการพระธรรมนูญ บันทึก - อ่าน
 จงหน้หญิง *[Signature]* โจทก์
[Signature] *[Signature]* จำเลย
 ๐๕๓๕ นายจำเลย
[Signature] ผู้ประกัน